

Moja žirafa Dikkertje Dap 5+

pedagoško gradivo

avtorica mag. Barbara Hanuš

kazalo

uvodna beseda	3
o filmu.....	3
filmografski podatki	3
kratka vsebina.....	3
zanimivosti o filmu.....	4
režiserka o filmu	4
daljša vsebina.....	5
pred ogledom filma	7
izhodišča za pogovor po ogledu filma.....	7
o filmu	7
o šoli	7

o prvem šolskem dnevu	8
o mejnikih.....	8
o različnih poteh v življenju	8
o občutkih	8
o obljubah	9
o Danijevi družini	9
o vključevanju v novo okolje	9
o prijateljstvu, zaljubljenosti in ljubosumju	9
o otrocih in živalih.....	10
dodatne dejavnosti	11
živali	11
živalski vrtovi.....	11
branje pesmi in kreativno pisanje	12
če bi živali hodile v šolo	12
če bi bili	12
umestitev v učni načrt.....	14
od filma h knjigam in filmom.....	15
priloga: pesem Moja žirafa in njena avtorica Annie M. G. Schmidt	17

Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva v filmsko-vzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na kinobalon@kinodvor.org.

Kolofon | **Moja žirafa** • Gradivo za učitelje in starše Kinobalon • Avtorica: mag. Barbara Hanuš • Uredila: Barbara Kelbl • Jezikovni pregled: Mojca Hudolin • Slikovno gradivo: Fivia – Vojnik, arhiv Kinodvora • Izdal v elektronski obliki: Javni zavod Kinodvor, 2018

uvodna beseda

Kakšne spremembe prinese otrokov vstop v šolo? Na Nizozemskem gredo otroci v šolo, ko dopolnijo štiri leta. V filmu **Moja žirafa** spremljamo Danija Debeljaka, ki praznuje četrti rojstni dan. Želi si, da bi lahko šel z njim v šolo tudi najboljši prijatelj Raf – žirafa, ki živi v bližnjem živalskem vrtu. Film nam pokaže, kako se otroci in odrasli odzivamo ob prelomnicah v življenju. V gradivu so izhodišča za pogovor z učenci pred ogledom filma in po njem ter zamisli za dejavnosti, s katerimi spodbujamo ustvarjalnost otrok.

o filmu

filmografski podatki

država in leto produkcije Nizozemska, Belgija, Nemčija, 2017

tehnični podatki DCP, barvni, 74 minut

jezik pripovedovanje v slovenščini

režija Barbara Bredero

scenarij Mirjam Oomkes, Laura Weeda

po istoimenski pesmi Annie M. G. Schmidt

fotografija Coen Stroeve

montaža David Verdurme, Michiel Reichwein

glasba Herman Witkam

igrajo Liam de Vries, Egbert Jan Weeber, Medi Broekman, Martijn Fischer, Dolores Leeuwijn, Yannick van de Velde

producenti Erik Glijnis, Eva Eisenloeffel, Fleur Winters, Leontine Petit

produkcija Lemming Film

distribucija FIVIA – Vojnik

kratka vsebina

Film o neobičajnem prijateljstvu med dečkom in žirafom ter vznemirljivih spremembah, ki jih prinese vstop v šolo.

Dani Debeljak se je rodil na isti dan kot njegov najboljši prijatelj Raf, žirafa. Raf živi v živalskem vrtu, njegov oskrbnik pa je Danijev dedek. Dani in Raf sta nerazdružljiva, prav vse si morata deliti. Dani praznuje rojstni dan; zdaj je dovolj velik, da gre lahko v šolo. Težave se začno, ko deček ugotovi, da žirafa ne bo šla z njim, saj v šoli ni prostora za tako velike učence. Dani v šoli naveže nova prijateljstva, a Rafa vseeno močno pogreša. Tudi Raf pogreša Danija in si želi, da bi lahko z njim obiskoval pouk. Dani dobi idejo ...

zanimivosti o filmu

Otroci na Nizozemskem gredo v šolo, ko imajo 4 leta. Dani Debeljak v filmu zato praznuje svoj 4. rojstni dan.

Robo-žirafa sta ustvarila umetnika, ki izdelujeta posebne filmske maske in efekte, Rob in Erik Hillenbrink. Zanj sta uporabila kar 140 servomotorjev in je največja stvar, ki sta jo kdaj zgradila.

Pred izdelavo žirafe sta morala proučiti njeno hojo, kožo, teksturo in opraviti veliko meritev, za samo izdelavo pa sta potrebovala tri mesece.

Prave žirafe so med snemanjem v živalskem vrtu skozi okno opazovale robo-žirafu, kot bi si mislile: *»Tebi so dovolili ven, nam pa ne!«* – tako poročata Rob in Erik.

Danija igra deček po imenu Liam (rojen leta 2009), ki je po značaju zelo živahen in vesel. Pravi, da rad igra razrednega klovna in da bi spal z nogometno žogo, če bi lahko. Sanja o tem, da bi postal igralec ali nogometaš. Njegova največja želja je, da bi v filmu igral profesionalnega nogometaša.

režiserka o filmu

Barbara Bredero se je rodila leta 1962 in začela svojo filmsko pot kot kreativna direktorica in režiserka TV-serij. Leta 2008 je posnela svoj prvi celovečerni film o petletnem dečku, **Morrison krijgt een zusje**. Sledila mu je trilogija celovečercev o zabavnem novopečenem učitelju in razredni dinamiki, **Mees Kees**, ki je postala priljubljena doma in po festivalih v tujini, kjer so bili filmi večkrat nagrajeni, tako s strani žirij kot občinstva. Značilnost njene režije je, da teme, ki so otrokom pomembne, predstavi na lahkoten, živahen način. Zelo ceni jasno režijsko perspektivo, *»pa naj gre za otroke, odrasle ali žirafe«*, kot pravi sama.

»Izjemno sem ponosna, da nam je uspelo pesem, ki je del nizozemske kulturne dediščine, upodobiti v filmu. S to pesmijo, ki govori o nečem izjemno univerzalnem – prvem odhodu v šolo – so odraščale generacije otrok. Film posvečam otrokom, ki bodo (ali so pravkar) prvič prestopili prag šole. In vsem staršem, ki se morajo naučiti svoje otroke spustiti, da napravijo prve korake v veliki svet. Vstop v šolo je izziv povezavi, ki jo ima Dani s starši in s svojim najboljšim prijateljem Rafom, žirafu. Spremembe se deček iskreno veseli, radoveden in navdušen je. Toda kaj naj naredi s svetom, ki ga pušča za sabo? Njegov novi prijatelj v šoli, Youss, simbolizira učenje novega, žirafa pa na drugi strani upodablja dečkovo prejšnje življenje in druženje z živalmi. Kako naj deček združi oba svetova? Skozi izkušnjo njegovega truda bodo otroci razvili lasten odnos do podobnih dilem – kako ravnati v novih okoliščinah, ki jih bodo izkusili z rastjo in učenjem. Film sporoča, da je učenje lahko zabavno, da gre za nekakšno igro, skozi katero zrasteš. Kdo bi si ne želel tega!«

- Barbara Bredero, režiserka

daljša vsebina

Dani praznuje četrti rojstni dan. To je tudi četrti rojstni dan žirafe z imenom Raf, ki živi v bližnjem živalskem vrtu. Raf se je skotil prav na tisti dan, ko se je rodil Dani, in je Danijev najboljši prijatelj. Dani mu odnese kos torte in mu zapoje, Raf pa upihne svečko. Pogovarjata se, kako bo naslednji dan, ko gresta prvič v šolo. Prepričana sta, da bosta šla v šolo skupaj. Danijev dedek je oskrbnik živalskega vrta. Vnučku podari rdeče škornje, Dani pa en škorenj pusti Rafu. Če bosta naslednji dan prišla v šolo vsak z enim škornjem, bodo vsi vedeli, da spadata skupaj.

Mama Daniju zvečer naroča, kako naj se v šoli obnaša, Danija pa zanima, ali so tam drevesa, saj ga skrbi, kaj bo v šoli jedel Raf. Ponoči mu z lučjo daje znamenja, skozi okno pa mu pokaže tudi svojo šolsko torbo.

Zjutraj vsi hitijo. Mama Daniju pripravi malico in ga odpelje v šolo. Pred šolo je že polno učencev, Dani se radovedno in malo prestrašeno ozira okoli. Čaka, kdaj bo prišel Raf, in v razredu čuva prost sedež zanj. Ko pride mama ponj, jo vpraša, kje je bil Raf, saj sta se dogovorila, da gresta v šolo skupaj. Mama mu pojasni, da gredo v šolo samo ljudje. Dani ji odgovori, da bi bil rad žirafa. Teče k Rafu in mu pove, kaj je rekla mama. Sledi razočaranje. Kako lahko mama misli, da se Rafu ni treba ničesar več naučiti? Dani pravi, da v šoli ni zabavno in da ne bo šel več. Ostal bo kar pri Rafu. Zjutraj mu starša razložita, da mora vsak dan v šolo in da bo tam spoznal nove prijatelje. Oče mu obljubi, da ga bo takoj po pouku odpeljal v živalski vrt, kjer bo imel dovolj časa za igro z Rafom.

Ko Dani učiteljici razlaga o svojem prijatelju, ta misli, da je žirafa igračka. Tudi sošolec Yous je prepričan, da ni mogoče imeti žirafe, ki govori. Po pouku oče ne drži besede, ker ima nujno delo. Ko prideta z Danijem pred vrata živalskega vrta, so ta že zaklenjena.

Dani prosi dedka, naj ga naslednji dan on pelje v šolo, potem pa ga skuša pregovoriti, da bi šla raje kar v živalski vrt. Pojasni mu, da se je v šoli že vse naučil. Sploh pa se samo igrajo in on se to že zna. A dedek meni, da morata do učiteljice. Dedku je šola zelo všeč, tudi učiteljica se mu zdi ljubka. Zato se odloči, da bo zdaj vsak dan prišel po vnučka, Dani pa razmišlja, kako bi odšel k Rafu. Dvigne roko, kot da mora na stranišče, v resnici pa steče ven. A učiteljica ga pripelje nazaj v razred.

Ko pride po pouku k Rafu, ga ta vpraša, ali se je že naučil vse, kar mora znati. Dani mu pojasni, da bo moral v šolo hoditi vsak dan. Žirafa zanima, kaj se učijo, in Dani je zdaj učitelj, Raf pa učenec.

Naslednji dan imajo šolarji predavanje čebelarja. Dani in Yous skupaj izdelujeta hotel za žuželke. Dani je učiteljčin pomočnik in ta ga pohvali. Yous gre lahko z Danijem in dedkom v živalski vrt. Vendar je prepričan, da so žirafe dolgočasne, zato ne verjame, da se Dani z Rafom igra. Raje gre k slonom. Raf ni vesel, ko pride Dani k njemu s prijateljem. Ljubosumen je. Naslednje popoldne se gre Dani igrati k Yousu, čeprav ga skrbi, ker je Raf sam.

Dedek gre z Danijevo učiteljico Nellie v živalski vrt. Njej se žirafa zdi žalostna in dedek se strinja, saj ni lahko biti sam. Tudi učiteljica meni enako. Dedek bi ji rad povedal, da mu je všeč, a takrat mu sporočijo, da bo Margot dobila naraščaj, zato hitro odide. Nellie ne ve, da je Margot tapir. Užaljena je, in ko se ji hoče dedek spet prikupiti, se ne odzove.

To noč Dani odide od doma, prepleza ograjo živalskega vrta in teče k Rafu. Pove mu, da je njegov prijatelj in da ga pogreša. Rafu se ne zdi pošteno, da ima Dani zdaj novega prijatelja in da je ves čas v šoli. Dani vzame svoj rdeči škorenj.

Ko pride dedek v šolo, tam izgubi ključke živalskega vrta. Učiteljica jih da Daniju, ta pa jih ne vrne dedku. Preveri, kateri ključ odpira vrata živalskega vrta, in naredi načrt. Že zgodaj zjutraj je pripravljen za šolo. Očetu reče, da mora učiteljici pomagati pripraviti stole. Ko ga oče pusti pred šolo, steče Dani namesto tega v živalski vrt. Žirafi pove, da gre zdaj res lahko z njim v šolo. Ko odhajata, ju vse živali začudeno opazujejo. Oskrbnika opazita, da ena žirafa manjka. Dani reče Rafu, naj se skrrije. Srečno prideta do šole in Yous se ju razveseli. Zdaj verjame, da je Raf Danijev prijatelj, žirafa pa še vedno ne razume, da ima Dani lahko dva prijatelja.

Kako naj velika žirafa pride v učilnico? Yous gre po učiteljico. Danes bo pouk na šolskem dvorišču, da bo tudi Raf lahko sodeloval. Učiteljica pravi, da Danija še ni videla tako srečnega in da je bila žirafa zadnjikrat, ko jo je videla, zelo žalostna. Žirafa Daniju pove, da sta se učiteljica in dedek v živalskem vrtu skoraj poljubila. Dani učiteljici pojasni, da ima dedek lahko Margot in njo, saj ima tudi on Rafa in Yousa. Zdaj učiteljica izve, da je Margot tapir in da je tisti dan dedek odhitel, ker je povrgla mladička. Razloga za ljubosumje torej ni.

Dedek se z Danijevimi starši pripelje pred šolo. Učiteljica dedka poljubi in vsi se veselijo. Danijev očka fotografira, kar je poseben mejnik – tako kot je mejnik vstop v šolo.

pred ogledom filma

Otrokom pojasnimo, da gredo otroci na Nizozemskem v šolo, ko dopolnijo štiri leta. Kdaj smo šli v šolo mi? Kako bi se počutili, če bi šli v šolo mlajši?

Kako bi bilo, če bi želeli, da bi z nami v šolo hodili še naši hišni ljubljenci? Bi bil prostor za pse, mačke, papagaje, hrčke? Kaj pa za žirafa? Film **Moja žirafa** nam pripoveduje, kako si štiriletni Dani želi, da bi z njim v šolo hodil tudi njegov najboljši prijatelj Raf.

Dani ne ve, kako je v šoli. Kako bi mu mi opisali, kaj vse se v šoli dogaja?

izhodišča za pogovor po ogledu filma

o filmu

Kakšen je bil film? Vesel ali žalosten, zabaven ali dolgočasen?

Kdaj smo se najbolj zabavali, kdaj nas je bilo strah?

Je bil film napet?

Kateri prizor nam je bil najbolj všeč? Zakaj?

Kateri liki nastopajo v filmu?

Ali je igralec Liam de Vries dobro odigral vlogo Danija?

Kaj pa žirafa? Je dobro »igrala«? Kaj menite, so ustvarjalci pravo žirafu naučili vsega, kar mora pokazati?

Pojasnimo otrokom, da sta robo-žirafa ustvarila umetnika, ki izdelujeta posebne filmske maske in efekte, Rob in Erik Hillenbrink. Zanj sta uporabila kar 140 servomotorjev in je bila največja stvar, ki sta jo kdaj zgradila.

Film je bil posnet na Nizozemskem. Poiščimo državo na zemljevidu. Kako bi opisali pokrajino, ki je prikazana v filmu?

Smo že videli katerega od nizozemskih filmov, ki so v programu Kinobalona: **Ali – ali, Jakec naroči bratca, Kauwboy, Mali volkodlak Dolfi, Navihani Bram, Sova in miška, Učitelj žaba, Žabe in paglavci**? Ob vseh teh filmih lahko vidimo, kako živijo otroci v tej državi.

o šoli

Pred ogledom filma smo že razmišljali, kako bi Daniju pojasnili, kaj se dogaja v šoli. Ali je njegova šola podobna naši? Se kaj od tega, kar delamo mi, dogaja tudi na Nizozemskem? Pripovedujmo o podobnostih in razlikah.

Kako Dani Rafu pripoveduje o šoli pred prvim šolskim dnevom? Spomnimo se besed: »*Učili se bomo brati, pisati, vse ...*« Se njegova pričakovanja uresničijo? Ali si tudi Raf želi iti v šolo?

Kaj nam je v Danijevem razredu najbolj všeč in kaj nam je všeč v našem razredu?

Kakšna je njegova učiteljica in kakšna je naša?

Dani se z Rafom igra šolo. Kakšen učitelj je? Se tudi mi radi igramo šolo?

o prvem šolskem dnevu

Prvi šolski dan ima v spominih vseh pomembno vlogo. Kakšen je bil Danijev prvi šolski dan? S čim ga je mama peljala v šolo? Kaj sta morala zjutraj pripraviti? Kako ga je sprejela učiteljica? Kateri prizor v šoli ste si zapomnili?

Kakšen je bil naš prvi šolski dan?

o mejnikih

Ali je Dani prvi šolski dan lahko odprl šolska vrata? Kaj pa kasneje?

Ko se nekaj naučimo, je to pomemben mejnik v našem življenju. Spomnimo se, kako smo se naučili zavezati vezalke na čevljih, uporabljati vilice in nož, voziti kolo, plavati ...

Vstop v šolo je mejnik v otrokovem življenju. Kateri so še taki mejniki, prelomni dogodki? Ko shodimo, gremo v vrtec, splezamo na vrh plezal, damo prvi gol, ko nam odpade prvi mlečni zob ...

Ob mejnikih odraščamo. To so pomembni koraki v svet in ob tem se spreminjajo tudi naši odnosi z bližnjimi. Pomembni dogodki pa se ne dogajajo le otrokom, ampak tudi odraslim. Vsi se spreminjamo.

Za Danijeva starša je bil mejnik Danijevo rojstvo, za Danijevega dedka je mejnik srečanje z Danijevo učiteljico.

Kateri pa so naši mejniki, mejniki naših staršev in starih staršev?

o različnih poteh v življenju

V filmu pogosto vidimo smerokaz, ki kaže na dve strani: v šolo in v živalski vrt. To sta dve najpomembnejši Danijevi poti. Prva kaže k delu in učenju, druga k svobodi in igri. Ena pot kaže k novemu prijatelju, druga k staremu. Raf je simbol nekega obdobja, ki se izteka, Yous je simbol velikega sveta, v katerega Dani vstopa.

Dani mora hoditi v šolo, nima izbire. Do tedaj ga je pot vedno vodila v živalski vrt, zdaj pa mora najprej opraviti dolžnosti in šele potem gre lahko k žirafi.

Katere smerokaze srečujemo na svojih poteh v šolo, domov, k babici?

Kako bi naredili svoje smerokaze, ki bi prikazovali dve poti v našem življenju? Morda sta to poti k mami in k očku, če ne živimo z obema, morda je to pot v park in pot v glasbeno šolo, pot k najboljšemu prijatelju in pot na trening. Pomislimo na poti, ki bi prikazovale naše obveznosti in naš prosti čas.

Dani je moral v šolo, tudi ko ni želel. Kaj moramo storiti mi, čeprav nam je težko?

o občutkih

Kdaj je Dani vesel, žalosten, jezen, razočaran? Spomnimo se različnih prizorov.

Ali tudi pri žirafi lahko opazujemo njena čustva? Kako Raf pokaže, da pogreša Danija? Kako vidimo, da je ljubosumen? Kdaj pokaže veselje, začudenje, razočaranje?

Katera čustva pa smo opazili pri Danijevi mami, očetu, dedku, učiteljici, Yousu? Pripovedujmo o prizorih, ki so pokazali, kako se počutijo.

Smo tudi mi že kdaj koga pogrešali? Kako smo se počutili?

Nas je bilo strah, da se nekdo, ki ga imamo radi, ne bo vrnil k nam?

Strah, da nas bo nekdo zapustil, je zelo močno čustvo. S kom se lahko pogovorimo, kadar se bojimo?

o obljubah

Dani obljubi Rafu, da bosta šla skupaj v šolo. Oče obljubi Daniju, da bosta šla takoj po pouku v živalski vrt. Ali sta Dani in oče svoji obljubi držala? Zakaj ne?

Kaj lahko obljubimo? Le to, kar bomo res storili?

Je tudi nam že kdo kaj obljubil in obljube ni držal? Pripovedujmo.

Kdaj smo mi prelomili svojo obljubo?

o Danijevi družini

Dani živi v varnem družinskem okolju. V katerih prizorih vidimo, da se starša dobro razumeta in da poskušata razumeti tudi Danija?

Pomembna v Danijevem svetu sta še njegov dedek, ki je oskrbnik v živalskem vrtu, in žirafa. Kako jima Dani pokaže, da ju ima rad? Se spomnite prizora, ko Dani dedku daje nasvete? Zakaj dedek potrebuje nasvet?

Dedek Daniju za rojstni dan podari rdeče škornje – prav take, kot jih ima sam. Kaj sporoča s takim darilom? Komu jih nese Dani? Zakaj Rafu pusti en škorenj?

Katero darilo za rojstni dan je bilo za nas še posebej pomembno? Zakaj?

Kako pomemben je dedek v našem življenju? Kaj delamo z njim?

o vključevanju v novo okolje

Razred je novo okolje, v katerega se Dani vključi, ko je star štiri leta. Kako se počuti, ko prvič prestopi šolski prag? Kaj opazi? Kako mu učiteljica pomaga, da bi se v razredu dobro počutil? Ob kateri skupni dejavnosti spozna novega prijatelja? Mu je v šoli lažje, ko se spoprijatelji z Yousom?

Ob vključevanju v novo okolje je vedno pomembno, da imamo nekoga, ki nam ob tem pomaga. Kdo je nam pomagal ob vstopu v šolo? Kaj najbolj vpliva na to, da se nekje dobro počutimo?

Ljudje smo različni. Nekateri so pri navezovanju novih stikov pogumni, drugi sramežljivi. Kako lahko pomagamo nekemu, ki v razredu še nima prijateljev?

o prijateljstvu, zaljubljenosti in ljubosumnju

Danijev najboljši prijatelj je Raf, žirafa. Pred vstopom v šolo nima drugih prijateljev, v šoli pa

spozna Yousa. Kaj se zgodi, ko Dani Yousa pelje v živalski vrt? Kako se zabavata pri Yousu doma? Zakaj žirafa ne more sprejeti Danijevega novega prijatelja? Je res, da imamo lahko le enega prijatelja?

Kako se počuti Dani, ko ga hkrati kličeta Raf in Yous? Spomnite se prizorov, ko vidimo, da se Daniju zdi pomembno, da je Yous njegov prijatelj. V katerem prizoru pa vidimo, da Yous pogreša Danija?

Prijateljstvo je pomembna vez med ljudmi, za ohranjanje prijateljstva pa moramo tudi marsikaj storiti. S čim je Dani razveselil Rafa? Kako mu je tudi ponoči pokazal, da misli nanj?

Kdo se v filmu zaljubi? Kako pokaže svoja čustva?

Žirafa je ljubosumna, ljubosumje pa smo opazili še pri eni osebi. Pri kateri? Zakaj je Dani učiteljici Nellie pojasnil, da ima dedek lahko rad njo in Margot?

o otrocih in živalih

Veliko otrok ima izkušnje s hišnimi ljubljenci. Je tudi žirafa hišni ljubljencek, čeprav ne živi pri Daniju doma? Kako Dani skrbi za Rafa, kako mu pokaže, da ga ima rad?

Kdo ima hišnega ljubljenceka? Kako skrbi zanj, kaj delata skupaj?

Ali gremo pogosto v živalski vrt? Kakšna je vloga živalskih vrtov, kako oskrbniki skrbijo za živali?

dodatne dejavnosti

živali

Naštejmo živali, ki smo jih videli v filmu.

Poiščimo čim več knjig o živalih in raziskujmo, kako živijo. Katero je njihovo naravno okolje? Kako se razmnožujejo, hranijo, kdo so njihovi plenilci?

Pripravimo plakate.

živalski vrtovi

Ali smo že obiskali živalski vrt? Kaj nam je bilo najbolj všeč? Smo obiskali ljubljanskega ali smo že bili tudi v drugih?

Po ogledu filma lahko obiščemo ljubljanski Živalski vrt. Za šolske skupine je na voljo posebna delavnica **Iz kina k žirafam**, na kateri spoznamo žirafi Rastka in Cvetko. (Več informacij: <https://www.kinodvor.org/iz-kina-k-zirafam-2/>)

Kakšen je živalski vrt, ki ga vidimo v filmu? Kako je prikazano delo oskrbnika živalskega vrta?

Kako pa bi kar najbolj smešno opisali živalski vrt?

Preberimo uvodni del knjige *Zofka*, ki jo je napisal češki pisatelj Macourek, otroci pa naj zgodbo nadaljujejo. Odlomek iz knjige *Zofka*, str. 5:

»Zares ne vem, zakaj pravijo živalskemu vrtu vrt, ko pa to ni noben vrt, saj v njem ne rastejo ne fukcije ne gerbere, pa tudi redkvice in brstični ohrovt ne, ampak rastejo v njem mladi slončki, medvedki, kengurujčki in opičke, kot na primer Zofka Orangutanova, ki je, roko na srce, zares posrečena punca. Živalski vrt ni noben vrt, bolj je podoben velikanski hiši, polni stanovanj, za vsakimi vrati živi druga stranka, tule stanujejo Ježevi, tukaj Fazanovi in tamle Lisjakovi, Vidrovi in Smrdokavrovi, malo naprej Papagajevi in celo Krokodilovi, Zobrovi in Tjuljnjevi, najemniki so z vsega sveta, iz Afrike, Amerike ali celo iz Avstralije, zato se nikar ne čudite, da si jih hodi ogledovat vse polno ljudi, očki, mamice in otroci, včasih tudi tete in babice, in za to ogledovanje vsi celo plačujejo. Nekateri obiskovalci so prijetni in dobro vzgojeni, hodijo v zaznamovani smeri, ne hodijo po travi in ne mečejo papirčkov od bonbonov kamorkoli, na kratko, hodijo lepo po potkah, si ogledujejo nenavadne živali in si rečejo, kaj takega, kakšen žep ima tale kenguru na trebuhu, takšnega bi človek potreboval ob petkovih nakupih, ali pa, pogledajte to žirafu, saj ima tako dolg vrat, da bi lahko z njim gledali v drugo nadstropje k Navratilovim, ampak obiskovalci so različni, nekateri se ne vedejo tako lepo, zato pride do različnih problemov in težav, ki jih mora navsezadnje reševati gospa ravnateljica, le poslušajte!«

Kaj se je v živalskem vrtu zgodilo nekega jutra, popoldneva, zvečer? Izmislimo si.

Zabavne zgodbe Miloša Macourka lahko otrokom beremo v nadaljevanjih. V njegovi knjigi *Odtrgana slušalka* je tudi poglavje Kako sta Mach in Šebestova šla z vsem razredom v živalski vrt.

Dogodivščine živali v ljubljanskem živalskem vrtu duhovito opisuje Polonca Kovač v zgodbah *Zverinice z večne poti*. Tudi te zgodbe so primerne za branje v nadaljevanjih.

branje pesmi in kreativno pisanje

Režiserka je v filmu upodobila pesem Annie M. G. Schmidt *Moja žirafa*, ki je del nizozemske kulturne dediščine; z njo so odraščale generacije nizozemskih otrok. Preberimo jo (celotno pesem objavljamo v prilogi na koncu gradiva).

Pisateljico Annie M. G. Schmidt (1911–1995) poznajo mladi bralci po vsem svetu. Za svoje delo je leta 1988 prejela Andersenovo nagrado, izročila ji jo je Astrid Lindgren. V slovenščino so prevedene njene knjige *Mija*, *Mrmrački*, *Lukey in Lučka* ter *Vihec iz Vrhovišnika*. Poiščimo jih v knjižnici.

Kako je, ko ima žirafa angino? Opišimo, kako zdravnik pregleda njen dolgi vrat, potem pa poiščimo pesem Ksenije Šoster Olmer *Žirafja angina*.

V knjigi *Kamela Špela* berimo še druge pesmi Ksenije Šoster Olmer o živalih in še sami ustvarjamo svoje pesmi.

Spodbuda za ustvarjanje so še pesmi *Prijazna žirafa* Toneta Pavčka (najdemo jo v knjigi *Vse to je tvoje*, založba Miš, 2016), *V živalskem vrtu* ter *Krčma pri sovi Bumbi* Saše Vegri (v *Naročje kamenčkov*, založba Miš, 2013), *Trinadstropni bolnik* Branka Čopića ter *Živalski vrt na koncu mesta* Branislava Crnčevića (obe sta natisnjeni v antologiji sodobnega jugoslovanskega pesništva za otroke *Roža čudotvorna*, založba Mladinska knjiga 1985).

Pripravimo razredno zbirko pesmi o živalih.

če bi živali hodile v šolo ...

Kako bi bilo, če bi živali hodile v šolo? Slovenski ilustrator Marjan Manček je ustvaril odlično zgodbo v slikah *Kaj delamo v šoli?* Poiščimo jo v antologiji *An ban, Ciciban* (Ljubljana: Mladinska knjiga, 2013) in jo nadaljujmo tako, da narišemo še druge živali.

Izhodišče za ustvarjanje nam ponuja tudi zgodba Katarine Sokač *Če bi v vrtec prišle živali* (ilustriral Marjan Manček, objavljeno v reviji *Cicido* september 2005 in julij/avgust 2012).

Preberimo pesmi o živalih v šoli:

Kajetan Kovič: *Medvedja šola* (najdemo jo v berilih in v različnih pesniških zbirkah),

Dubravko Horvatič: *Krokodili v šoli* (pesem je objavljena v antologiji *Roža čudotvorna*)

Vojan T. Arhar: *Učenjak* (poiščimo jo v berilu *Pozdravljen, svet* ali v berilu *V ozvezdju besed 4*)

če bi bili ...

Ko mama Daniju pojasni, da je v šolo treba hoditi vsak dan in da živali ne hodijo v šolo, si Dani zaželi, da bi bil žirafa.

Nadaljujmo poved:

Če bi bil/a žirafa, bi ...

Dodajmo še druge živali:

Če bi bil/a žival, bi bil/a ..., da bi ...

animirajmo živali

Ali smo mislili, da je Raf prava žirafa?

Ko nekaj animiramo, ustvarjamo vtis, da je stvar živa.

Iz česa bi mi lahko izdelali živali in kako bi jih animirali? V Kinodvoru oziroma na njegovi spletni strani poiščite knjižico *Animirani film*, kjer lahko izveste več o animiranih filmih, zgodovini, prvih animiranih junakih in o tem, kako animacija sploh nastane. V knjižici najdete tudi nekaj namigov, kako izdelati svojo preprosto animacijo.

Kinodvor v sodelovanju z Društvom za izvajanje filmske vzgoje Slon organizira delavnice optičnih igrač in delavnice animiranega filma, ki jih izvajajo strokovno usposobljeni mentorji. Več informacij o delavnicah najdete v Šolskem katalogu in na spletni strani

<https://www.kinodvor.org/za-sole/>.

umestitev v učni načrt

jezik, slovenščina

Obnovimo vsebino filma, označimo osebe.

Berimo pesmi in zgodbe o živalih.

Preskusimo se v pisanju domišljjskih pesmi in zgodb o živalih.

likovne dejavnosti

Kaj delajo živali v šoli? Narišimo jih.

Kako sta umetnika izdelala žirafa? Izdelajmo različne živali in jih animirajmo.

spoznavanje okolja, družba

Učimo se o skrbi za živali in o življenju živali v živalskih vrtovih.

Pogovarjajmo se o prijateljstvu, zvestobi, ljubosumju, zaljubljenosti.

Razmišljajmo o naši pravici do izobraževanja in o dolžnosti, da hodimo v šolo.

od filma h knjigam in filmom

poučna dela

Na knjižnih policah vseh knjižnic je veliko del o živalih. Otroci naj poiščejo zanimive fotografije, pomagajmo jim iskati odgovore na različna vprašanja.

Ob slikanici *Pojdimo v živalski vrt* (ilustrirala Aleksandra in Aleksander, Ljubljana, Mladinska knjiga, 2005) opazujemo ilustracije in bogatimo besedni zaklad. To je slikovni slovar, ki nas popelje v živalski vrt. Kaj vse tam lahko vidimo, kdo dela v živalskem vrtu, kdo so obiskovalci? Igrajmo se z otroki:

- Ogledamo si eno izmed ilustracij in en otrok si izbere eno žival/osebo/stvar, ki je na sliki. Drugi uganjujejo, kaj ima v mislih. Odgovarja jim le z da ali ne. Kdor prvi ugotovi pravo žival/osebo/predmet, si na tej ali na drugi strani izbere novo žival/osebo/stvar.
- Štejmo živali/osebe/stvari. Koliko žiraf je, koliko zeber, koliko otrok si ogleduje severne medvede, koliko košev za smeti vidimo? Na koliko klopcah sedijo obiskovalci?
- V filmu pogosto vidimo smerokaz, ki kaže pot v šolo in pot v živalski vrt. Kateri smerokaz pa vidimo v knjigi *Pojdimo v živalski vrt*?
- Oglejmo si vse besede, ki so zapisane ob robu strani. Na katero črko se jih začne največ? Na katero črko se jih največ konča?

Ljubljanski živalski vrt opisuje knjiga Irene Furlan Vukoja *Matic v živalskem vrtu* (Ljubljana, Forma 7, 1996).

V reviji *Ciciban* že več let izhajajo poučni prispevki o živalih, ki živijo v ljubljanskem živalskem vrtu. Avtor Rudi Ocepek jih pripravlja skupaj z oskrbniki in strokovnjaki iz živalskega vrta in prav o vsaki živali izvemo veliko zanimivega.

Seznam letnikov, v katerih so članki, in seznam živali, ki so predstavljene:

2014/15: Tiger, gepard, kapibara, zebra, črna čopičarka, kamela, surikata, zlatolični gibbon, žirafa, morski lev

2015/16: Šimpanz, labod grbec, gvanako, noj, ris, rjavi medved, rožnati pelikan, mačji panda, kenguru, slon

2016/17: Piton, šimpanz, ptičji pajek, damjak, štoklja, bober, kameleon, volovska žaba, mara, sajmiri

2017/18: Volk, vari, alpaka, alpski kozorog, črna štoklja, leopard, kače, divja svinja, liči antilopa, los

literarna dela

Film je posnet po pesmi *Moja žirafa*, ki jo je napisala nizozemska pisateljica Annie M. G. Schmidt. Oglejmo si še druga njena dela, ki so prevedena v slovenščino: *Mija*, *Mrmrački*, *Lukec in Lučka* ter *Vihec iz Vrhovišnika*.

Žirafe so glavni lik različnih slikanic:

Josef Guggenmos: *Zakaj je žirafa tako velika*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1997.

Roald Dahl: *Žirafa in Peli in jaz*. Ljubljana: Epta 2000.

Peter Blight: *Osamljena žirafa*. Ljubljana: Alica, 2006.

Tina Perko: *Žirafa Cveta*. Ljubljana: Lepa beseda, 2008 – knjiga je izšla tudi v italijanščini, hrvaščini in angleščini.

Frane Milčinski: *Zgodba o zamorčku Bambuleju in vrtoglavi žirafi*. Ljubljana: Sanje, 2010.

Žirafa Živa. Maribor: Mettis bukvarna, 2011.

Anna Onichimowska: *O žirafah, ki sta hoteli videti sneg*. Ljubljana: Koleda, 2011.

A. H. Benjamin: *Kratkovidna žirafa*. Ljubljana: Alica, 2015.

Andreae Giles: *Žirafe ne znajo plesati*. Ljubljana: Grafenauer, 2018.

Duhovite zgodbe o tem, kaj vse se dogaja v živalskem vrtu, je napisal češki pisatelj Miloš Macourek. Izšle so v knjigah *Zofka*, *Zofka, ravnateljica živalskega vrta* (Ljubljana, DZS 1997 in 1998) ter *Odtrogana slušalka* (Ljubljana, Mladika 1997).

O živalih v ljubljanskem živalskem vrtu beremo v prav tako duhovitih zgodbah Polonce Kovač v knjigi *Zverinice z večne poti* (Ljubljana: Borec, 1975).

Ena izmed knjig o Petru Nosu Primoža Suhodolčana ima naslov *Živalski vrt* (Ljubljana, Karantanija, 2011).

Danijev dedek je izgubil ključke živalskega vrta. Kaj pa se zgodi, če ključke oskrbniku vzame gorila, si oglejmo v slikanici *Lahko noč, gorila* (avtorica Peggy Rathman, Ljubljana: Korotan, 1998).

Veliko je knjig in filmov o prijateljstvu med otrokom in živaljo; otroci naj pripovedujejo, katere poznajo. O želji po psu govori film **Hokus pokus Albert**. V Kinobalonovem programu so filmi, ki prikazujejo otrokovo povezanost z živaljo, npr. **Sova in miška**, **Deklica in lisica**, **Kauwboy**, **Bela in Sebastijan**, **Bela griva: divji konj** in mnogi drugi.

priloga: pesem Moja žirafa in njena avtorica Annie M. G. Schmidt

Film je posnet po istoimenski pesmi (orig. *Dikkertje Dap*), ki jo je napisala najbrž najbolj znana nizozemska pesnica 20. stoletja, Annie M. G. Schmidt. Veljala je za "resnično kraljico Nizozemske", za posebno žensko z velikim smislom za humor. Vsak nizozemski otrok zna kakšnega od njenih verzov, po njenih knjigah pa je bilo posnetih kar nekaj filmov za otroke. Dela Annie M. G. Schmidt so prevedena v številne svetovne jezike, iz rok Astrid Lindgren pa je prejela tudi največje literarno priznanje za otroška dela, nagrado Hansa Christiana Andersena. V slovenščini imamo prevedena njena dela *Vihec iz Vrhovišnika* (Sanje), *Mija* (Mladinska knjiga), *Mrmrački* (Mladinska knjiga) ter *Lukey in Lučka* (Sodobnost).

Pesem o Daniju in žirafi je Annie M. G. Schmidt napisala leta 1950. Gre za njeno najbolj znano pesem, po popularnosti jo lahko primerjamo z Župančičevim Cicibanom.

Pesem govori o dečku Daniju, ki gre v živalski vrt in se povzpne po stopnicah, da bi govoril z žirafom. Zaupa ji prav vse, nato pa jo prosi, da bi se spustil dol kar po njenem vratu. Žirafa mu dovoli, deček pa spust zaključni na tleh v svojstvenem slogu. Pesem je bila uglasbena in večkrat interpretirana.

Moja žirafa

Dani Debeljak je na lestev splezal
že četrto čez sedem, da bi žirafi
s sladkorčkom postregel.
Živjo, žirafa, je rekel Dani Debeljak.
Veš, kaj sem dobil?
Rdeče škorenjčke,
da se bom po lužah podil.
Saj to ni res! je žirafa dejala.
Dani, Dani, Dani, kaj takega,
je zmajevala.

Oh, žirafa, je rekel Dani Debeljak.
Še veliko ti imam povedati!
Spoznal sem že črke tri.
A, b, c – kako se ti zdi?
Pa že skoraj računati znam
in lepe mozičke rišem čisto sam.

Presneto, je žirafa dejala.
Fant, o, fant, je zmajevala.

Povej, žirafa, je rekel Dani Debeljak.
Se morda lahko zapeljem nizdol po tvojem
dolgem vratu?
Tako, enkrat za hec.
Misliš, da bom trdo treščil, ko bom pristal?
Splezaj gor, je žirafa dejala.
Splezaj gor in se zapelji nizdol.
Zapelji se nizdol.

Dani Debeljak je splezal z lestve,
naredil dolg korak
in stopil žirafi na vrat.
Mali Dani Debeljak se je odrinil
in se z glasnim vriskom zadržal
po vratu vse do tal.
»Adijo, žirafa,«
je rekel Dani Debeljak.
Jutri pridem spet,
da nadaljujeva podvig.

prevod: Petra Jenko